

Näytelmä nuorisolle ; kirjoittanut Vesa Petäys

Henkilöt, noin 15 -vuotiaita valveutuneita koululaisia:

Tytöt: **Veera** (*Minä -kertoja*) & **Tuula** (hänen kevytmielinen ystävättärensä)

Pojat: **Tatu** (uskonnollinen tyyppi) & **Viki** (hänen maailmallinen kaverinsa)

I näytös

(*Syksyllä kouluvuoden alkaessa, välitunnilla koulun pihalla, tytöt etualalla, pojat sivummalla.*)

Veera (*itseksensä*): – Ryhmätyö, mitähän siitä tulee? Onko yksi plus yksi sittenkin vain yksi, eikä yhtään sen enempää. Minun puumerkkini siinä ”*naimakirjassa*” joka tapauksessa on oltava, kuin Nummisuutareitten Eskon omat harakanvarpaat. Ja Tatusta on tultava timmi insinööri, vaikka sydän rinnassa märkänis.

Tuula: – Mitä huono huokaa, onko liiaksi pantu paatinen taakka? Syysväsymystä?

Veera: – Huuh ...

(*Pojat lähestyvät tyttöjä vähitellen, puhellen keskenään.*)

Viki: – Nyt Tatu otetaan ”*vastustajaan*” eka taistelukosketus, ryhmä-**seksi**-työtä varten.

Banzai, keisarin puolesta!

Tatu: – Lähestymme heitä kunnioittaen ja rauhallisesti, platonisella viileydellä. Iisisti.

Tatu: – Hei tytöt, kiva tavata. Siitä koulun ryhmätyöstä varmaan pitäis keskustella.

Veera: – Niin tosiaan, mistä aiheesta ja miten edetä? Onks hyviä ehdotuksii?

Viki: – Voisko olla vaikka ”*Mikä sinusta tulee isona?*”

Tuula: – Tatu on ainaski niin pitkä poika, että hänestä vois tulla poliisi.

Tatu: – Aika pitkä olet itsekin – tytöksi - joten ala itse pollariksi, jos ala kiehtoo. Minusta on tultava pappi, niin äiti tahtoo. Ja niin sitten minäkin, kai ...

Viki: – Ei äidit sentäs ihan kaikkee tiedä, tai naiset ylipäättään, Heikompi sukupuoli!

Veera: – Naiset ovat ihmissukua vastuullisesti jatkava sukupuoli. Mutta ryhmätyöksi tarvitaan joku meidän ihan oma juttu.

Tatu: – Haluamme tietysti tehdä hyvää ja arvokasta. Kaikkea skeidaa maailmassa on jo tarpeeksi. Valitaan kestävät arvot ja asenteet, esimerkiksi uskonto.

Tuula: – Mä en kestä sen ussanmaikan paasaamista ja saarnaamista. En vaan kestä.

Viki: – Entäs seksi? Mehän ollaan jo pian aikuisii. Kukat ja mehiläiset? Haikara?

Tuula: – Joo joo. Sitähän tulee joka tuutista, korvat ja silmät täyteen.

Viki: – No, urheilu sitten? Tai sosiaalinen media, NATO ja SoTe -ratkaisu?

Veera: – Tarvitaan tietysti yhteinen päätös joka sopii kaikille ryhmän jäsenille.

Tatu: – Täällä pihalla tuskin pystytään asioita ratkomaan, tässä hälyssä ja sekasorrossa.

Viki: – Joo, intiimimpi tilanne olis parempi.

Tatu: – Ehdotan ideoimiseen paremmin sopivaa aikaa ja ympäristöä, esimerkiksi illalla hautausmaalla, kappelin luona.

Tuula: – Et oo tosissas! Siellä kuolleitten ruumiitten keskellä, kammottavaa! Yäks!

Viki: – No toisaalta, voishan se olla hyvä lähtölaukaus, hyppy tuntemattomaan?

Tatu: – Siellä perimmäisten kysymysten äärellä. Kumpujen yöstä isät katsovat poikiaan.

Veera: – Miksei hautuunaa voisi olla hyväkin aloitus, sopii kokeilla. Me tarvitaan uusia näkökulmia. Jooahan, jos ei sada? Pukekaa lämmintä päälle. Ja ehkä lamppu mukaan.

Viki: – Voisin tuoda pullon isän jemmasta, lämmikkeeksi. Ihan luvalla! Viini on tunnetusti viisasten juomaa!

II näytös

(Hiljaisella autiolla hautausmaalla, kappelin lähistöllä, syksyisen illan hämärissä.)

Veera (itseksensä): – Onneksi mukava ilma. Voi tämä olla hyväkin ajatus. Ainakin voidaan miettiä ja jutella yhdessä kaikessa rauhassa. Meidän on saatava aikaan jotakin sellaista, jonka tosiaan kehtaa esittää koko luokan edessä. Muuten menee kasvot. Äikän maikka ei sääliä tunne, se korppikotka.

Tuula: – Haa, siinähan sinä puuma-nainen olet! Ollapa täysikuu, niin ihmissudetkin tulis!

Tatu: – Täältä tullaan. Toivottavasti emme ole myöhässä.

Viki: – Huuhdellaan ensin matkan pölyt kurkusta alas. Mehän ollaan jo melkein aikuisii. En tiedä paljonko isän viinissä on prosentteja, mutta otetaan aluksi pienet ”neuvoa antavat”.

Viki: – Inspiroiva ympäristö? -KO, -KÖ? Pitäiskö meidän siis jutella uskonnosta, kuolleista, kummituksista, zombeista, hautakivien kaatelusta, ... vai mistä?

Tuula: – Eikös kummitukset oo sellaisii tyytymättömii, niinkun linnan seinän sisään elävänä muurattu neito joka kuoli sinne. Tai joku muu jota ei ole haudattu siunattuun maahan.

Viki: – ”Mitä etsit rauhaton sielu?”, Hu-huu. Astu pimeydestä valoon. Lopeta haamuilu!

Tuula: – Joo joo, meinaan vaan että siunatulla maalla ei kai ole aaveita.

Tatu: – Ei ole pakko puhua uskonnosta. Tarkoitin vaan et tää on rauhallinen ympäristö.

Veera: – Kummituksista tulee mieleen rajatieto. Voisko aihe olla sen kriittinen käsittely?

Tatu: – Ai niinkun UFO:t, maapallon ulkopuolinen elämä ja sen sellainen?

Veera: – Maan ulkopuolisella elämällä ei ole tekemistä UFO -ilmiön kanssa. Luin että UFO:t on peräisin täältä maapallolta, eikä ulkoavaruudesta.

Viki: – Niin ja menninkäiset, tontut, haltiat, peikot, keijut, pönthiittiset, vampyyrit, noidat ...

Tuula: – Itse olet yks höpönassu. Ja puutarhatonttu.

Tatu: – Uskonto ei ole rajatietoo, mutta ... Humanoidit tarkoittaa UFO:n miehistöä. Moni luulee että UFO:t on ”Lentäviä Lautasia”, eli vieraita avaruusaluksii, mutta määritelmän mukaan **U.F.O.** on suoraan ”Tunnistamaton lentävä esine”, siis vaan jotakin tunnistamatonta ja lentävää, ei sen kummempi.

Veera: – Eikä tunnistamaton esine tietenkään voi automaattisesti olla vieraan sivilisaation lähettämä avaruusalus. Sehän olisi silloin tunnistettu.

Tuula: – Eipä näy UFO:ja, ei UFO -miehiä, ei haamuja, eikä zombeja. Ei näy Joulupukkia, eikä Petteri Punakuonoo. Ei edes tähdenlentoja, eikä tappajameteoriitteja.

Viki: – No siis kuiteski. On vaikka mitä tarinoita yliluonnollisista ilmiöistä, UFO -sieppauksia, aistien ulkopuolista havaitsemista, parapsykologiaa ja ... vaikka ja mitä. Onko ne kaikki ihmiset siis umpihulluja, böbejä?

Tuula: – Salaliittoteoriat on jänniä. Ne pistää kylmät väreet selkäpiihin. Eihän me voi tuomita muita ihmisiä. He ovat sen rehellisesti itse kokeneet. Se on **heille** täyttä totta.

Viki: – Joo, tiede muka tietää kaiken. Mutta jo antiikin filosofit tiesi **melkein** kaiken. Ja sitten ne kertoi kuumennetusta hevosen lannasta nousevista ”*pikku ihmisistä*” ja lammen pinnan usvasta ilmestyvistä oudoista olennoista, 100%:sella varmuudella.

Tuula: – Hrrrr, kylmä täällä tulee, aivot jäätyy, intiimeistä ruumiinosista puhumattakaan.

Tatu: – En usko että me päästään kaikesta koskaan aivan samaan ymmärrykseen. Aihetta pitää rajata ja sopia yhteinen linja ryhmätyölle.

Veera: – Niinpä, mutta täytyy jatkaa paremmalla ajalla. Mennään kotiin huilimaan. Moikka.

III näytös

(Koulun valoisassa ruokasalissa, yhdessä pareittain ruokapöydän ja aterian ääressä istuen.)

Tuula: – Ammatinvalinta on sairaan hankalaa. Mistä sen muka vielä tietää mitä elämällään tekee? Em mä ainaskaan.

Veera: – Hätäkös tässä, ehtii kai sitä. Ja voihan vaihtaa uraa jos halua. Esimerkiksi Tatu vois vaihtaa papin pakkomielteensä sujuvasti insinöörin kunnialliseen ammattiin.

Tatu: – En mä voi ruveta insinööriksi. Matematiikka on vaikeeta. Pappi minusta on tultava. Papin ei tarte derivoida ja integroida, vastaukset on jo valmiina siinä **Isossa Kirjassa**.

Veera: – Höpön höpö. Sinä Tatu pyrit insinööriksi ja sillä sipuli. Voithan sä pitää uskontosi jos niin tahdot, mutta äiti ei sinun ammattias valitse. Insinöörin ei tarte osata kaikkia differentiaali- ja integraalilaskennan yksityiskohtia, periaatteet riittää. Työssä ei lasketa kynällä ja paperilla. Koneet ja zydeemit hanskaa detaljit, isä kertoi. Ihminen ohjaa, koneet tekee työn.

Tatu: – Voi huokaus. Pysähdy elämä, odota, meet liian kovaa. Jarruta, pahvi!

Viki: – Mut mua vaivaa se ryhmätyön aihe. Ei kai me sentäs ruveta paatoksella saarnaamaan porukalle tiedettä! Astrologiaa ei pysty todistamaan täysin vääräksi. Ei voi todistaa ettei missään koskaan ole yhtään vaaleanpunaista yksisarvista.

Tuula: – Yhdyn edelliseen puhujaan ... tai siis ainaski kannatan Vikiä. Ei me koskaan voi tietää kaikkea ihan 100-varmasti. Uskonnon vapauskin tarkoittaa sitä, että voi vapaasti uskoa ... tai olla vapaasti uskomatta.

Tatu: – Uskonto ja tiede ei ole ristiriidassa, paitsi Raamatun kirjaimellisessa tulkinnassa.

Viki: – ... Ja Jeesuksen neitseellinen syntymä **neitsyt**-Maariasta?

Tatu: – Eihän meidän tarte käsitellä herkkiä aiheita jotka herättää liian suuria tunteita. Eikä villeimpiä rajatiedon teorioita.

Tuula: – Fundamentalismi, en diggaa, yök! Skaalan toisesta päästä voi myös karsia jotakin pois, vaikka zombiet ja ihmissudet.

Viki: – Ei tuomita ihmisiä, sallitaan jengille vapaus uskoa, mitä kukin tahtoo. Antaa – melkein - kaikkien kukkien kukkia.

Veera: – No siis, mikä ryhmän aihe ja sen käsittelytapa sitten ikinä onkin, meidän on joka tapauksessa jatkettava. Emme voi vain kukin neitsytkammiomme yksinäisyydessä hautoa omia ajatuksiamme ja sitten yks-kaks-yllättäen ryynätä yhdessä luokan eteen, kukin sooloillen esittämään omaa muiden kanssa täysin ristiriitaista tarinaansa. Se olisi karmea, varma fiasko. Holokausti.

Tatu: – Tarinoitten on oltava synkronissa keskenään. Meidän on puhuttava kuin yhdellä äänellä. Rönsyt pois. Tämä ei ole mitään stand-up -komiikkaa.

Veera: – On etukäteen sovittava kuka mitäkin sanoo. Lopputulos syntyy harjoittelemalla. Meillä on oltava yhteinen ymmärrys, suurin yhteinen tekijä, vaikka olemmekin hiukan eri linjoilla. Tiimityö on enemmän kuin sekalainen joukko sekoilevia soolo-artistejä vailla yhteistä säveltä.

Viki: – Joo, selvä se että aihetta on työstettävä lisää, yhdessä. Rock, rauha ja rakkaus.

Tuula: – Mutta joskus siitä on tultava valmis. Ehkä ei täydellinen, mutta lopullinen. Ei liian ahdasmielinen, mutta ei myöskään niin avoin että aivot putoaa ulos päästä.

Viki: – Heh-heh. Syö ny vaan kuule flikka ruokas, että kasvot ... pari metriä lisää.

Veera (itseksseen): – Mihin maailma joutuiskaan ilman meitä määrätietoisia naisia. Vielä tästä hyvä tulee, kun fundeerataan ja resuneerataan. Ja pappi siitä Tatusta tulee vain minun kuolleen ruumiini ylitse. Se kuuluisa **Insinöörin Ilme** on hälle passeli tavoite ja päämäärä. Kyllä näin on jämpä!

(Loppu)